



Rada
Európskej únie

V Bruseli 10. októbra 2023
(OR. en)

13351/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0335 (NLE)**

**ECOFIN 921
FIN 952
UEM 255**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Portugalska

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

Z ...,

**ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021
o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Portugalska**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021,
ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20
ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

keďže:

- (1) Po tom, ako Portugalsko 22. apríla 2021 predložilo národný plán obnovy a odolnosti, Komisia navrhla Rade jeho kladné posúdenie. Rada 13. júla 2021 kladné posúdenie schválila vykonávacím rozhodnutím (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021)¹.
- (2) Podľa článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má do 30. júna 2022 aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu pre každý členský štát v súlade s metodikou uvedenou v danom článku. Komisia 30. júna 2022 predložila Európskemu parlamentu a Rade výsledky uvedenej aktualizácie.
- (3) Portugalsko 26. mája 2023 predložilo Komisii upravený národný plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU podľa článku 21c nariadenia (EÚ) 2021/241.

¹ Pozrite dokumenty ST 10149/2021 a ST 10149/2021 ADD1 REV 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (4) V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa zohľadňuje aktualizovaný maximálny finančný príspevok v súlade s článkom 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241. Je v ňom zahrnutá žiadosť o úverovú podporu v zmysle článku 14 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 na podporu dodatočných reforiem a investícií a odôvodnená žiadosť v zmysle článku 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241, aby Komisia navrhla zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady z 13. júla 2021 z dôvodu, že plán obnovy a odolnosti sa za objektívnych okolností považuje za čiastočne nesplniteľný. Úpravy plánu obnovy a odolnosti, ktoré predložilo Portugalsko, sa týkajú 75 opatrení podľa článku 18 ods. 2 a článku 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (5) Rada 14. júla 2023 adresovala Portugalsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada Portugalsku odporučila, aby okrem iného zlepšilo účinnosť daňového systému a systému sociálnej ochrany, zlepšilo prechod na obehové hospodárstvo, znížilo celkovú závislosť od fosílnych palív, urýchlilo zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie modernizáciou elektrických sietí a zjednodušením udeľovania povolení, zvýšilo prepojenie elektrických sietí, skladovanie elektrickej energie a digitalizáciu elektrických sietí a posilnilo stimuly pre energetickú hospodárnosť budov.

- (6) Predloženiu upraveného plánu obnovy a odolnosti predchádzal proces konzultácií so zapojením miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a ďalších príslušných zainteresovaných strán, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zhrnutie konzultácií bolo predložené spolu s upraveným národným plánom obnovy a odolnosti. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť upraveného plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k danému nariadeniu.

Aktualizácie na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241

- (7) V upravenom pláne obnovy a odolnosti, ktorý predložilo Portugalsko, je aktualizovaných 35 opatrení, čím sa zohľadňuje aktualizovaný maximálny finančný príspevok. Portugalsko vysvetlilo, že keďže sa maximálny finančný príspevok zvýšil z 13 907 294 284 EUR¹ na 15 540 390 877 EUR¹, mohlo navrhnúť 21 nových opatrení a zvýšiť mieru ambícií existujúcich investícií.

¹ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Portugalska na výdavkoch uvedených v článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

- (8) Upravený plán obnovy a odolnosti obsahuje 21 nových opatrení v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; komponentu 2: Bývanie; komponentu 3: Sociálne opatrenia; komponentu 5: Investície a inovácie; komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; komponentu 10: More; komponentu 12: Biohospodárstvo; komponentu 15: Udržateľná mobilita; komponentu 16: Podniky 4.0; komponentu 17: Kvalita a udržateľnosť verejných financií; a komponentu 19: Digitálna verejná správa.
- (9) Tieto opatrenia zahŕňajú tri nové reformy: reforma RE-C03-r38: Zjednodušenie a zefektívnenie systému sociálneho zabezpečenia, ktorou sa zavádza jediná sociálna dávka v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; reforma TC-C12-r39: Podpora obehového hospodárstva a efektívnejšieho nakladania s odpadom, ktorou sa zavádzajú rôzne opatrenia na podporu recyklácie a zhodnocovania s cieľom odkloniť odpad zo skládok a spaľovní v rámci komponentu 12: Biohospodárstvo; reforma TD-C17-r40: Zjednodušenie daňového systému, ktorou sa zavádza systém na monitorovanie a hodnotenie nových a existujúcich daňových výhod zriadením novej technickej jednotky na hodnotenie a monitorovanie fiškálnych politík a znížením počtu daňových výhod v rámci komponentu 17: Kvalita a udržateľnosť verejných financií.

- (10) Tieto opatrenia zahŕňajú aj 18 nových investícií: investícia RE-C01-i10: Program modernizácie technológií štátneho systému zdravotnej starostlivosti v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti, ktorá spočíva v nákupe ťažkého zdravotníckeho vybavenia pre nemocnice; investícia RE-C02-i07: Infraštruktúra pre pozemky na bývanie v rámci komponentu 2: Bývanie na vybudovanie alebo zlepšenie existujúcej infraštruktúry pre stavebné pozemky, ktoré sa pridelia vybraným uchádzačom; investícia RE-C02-i08-RAA: Posilnenie fondu sociálneho bývania v rámci komponentu 2: Bývanie s cieľom dodať domácnostiam ďalších 3 640 bytov; investícia RE-C03-i07-RAA: Modernizácia a rozšírenie siete domovov opatrovateľskej starostlivosti pre starších ľudí (ERPI) v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia, ktorou sa rozšíria a renovujú existujúce zariadenia na poskytovanie špecializovanej a nepretržitej domácej starostlivosti pre staršie osoby na Azorských ostrovoch; investícia RE-C05-i07-RAM: Kapitalizačné nástroje pre spoločnosti na Madeire v rámci komponentu 5: Investície a inovácie na poskytovanie záruk za úvery na podporu podnikov na Madeire; investícia RE-C05-i08: Digitálnejšia veda v rámci komponentu 5: Investície a inovácie s cieľom urýchliť digitálnu transformáciu národného systému vedy a techniky; investícia RE-C05-i09: Rozšírenie: Mobilizácia programov/aliancií pre inováciu podnikov v rámci komponentu 5: Investície a inovácie na zvýšenie počtu procesov, výrobkov a služieb vyplývajúcich z inovačných programov; investícia RE-C05-i10: Rozšírenie: Ekologické programy/aliancie pre inováciu podnikov v rámci komponentu 5: Investície a inovácie na zvýšenie počtu procesov, výrobkov a služieb vyplývajúcich zo zelených agend; investícia RE-C06-i06: Kapacity v oblasti vedy v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti na podporu inovácií a podnikania v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania, a to okrem iného presadzovaním základného výskumu a prenosu znalostí; investícia RE-C06-i07:

Digitálnejší impulz v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti na podporu vzdelávania v oblasti agrárnych a lekárskeho vied pri zavádzaní digitálneho a technologického pokroku a na zvýšenie kapacity odbornej prípravy v oblasti digitálnych zručností; investícia RE-C06-i08-RAM: Rozšírenie budovy Vedeckého a technologického centra Madeiry (CITMA) v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti, ktorá pozostáva z výstavby troch ďalších poschodí a rozšírenia prízemí budovy, v ktorej sa nachádza CITMA; investícia TC-C10-i05-RAA: Energetická transformácia, digitalizácia a zníženie vplyvu na životné prostredie v sektore rybolovu a akvakultúry v rámci komponentu 10: More s cieľom podporiť projekty na zlepšenie energetickej hospodárnosti, zníženie vzniku odpadu a ekologickej stopy firiem a presadzovať obehové hospodárstvo v sektoroch rybolovu a akvakultúry na Azorských ostrovoch; investícia TC-C10-i06-RAM: Oceánske technológie v rámci komponentu 10: More, ktorá pozostáva z výstavby energeticky účinných viacúčelových výskumných plavidiel a nákupu bezpilotných zariadení na morský výskum; investícia TC-C15-i06: Digitalizácia železničnej dopravy v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita s cieľom nahradiť signalizačný systém severnej trate národnej železnice, čím sa zabezpečí interoperabilita s novou vysokorýchlostnou železničnou traťou; investícia TD-C16-i04: Priemysel 4.0 v rámci komponentu 16: Podniky 4.0 na podporu projektov digitálnej transformácie spoločností a zlepšenie ich environmentálnej udržateľnosti; investícia TD-C16-i05-RAA: Digitálna kapacita a transformácia podnikov na Azorských ostrovoch v rámci komponentu 16: Podniky 4.0 na podporu digitalizácie spoločností na Azorských ostrovoch a podporu rozšírenia vedecko-technologických parkov na Azorských ostrovoch; investícia TD-C16-i06-RAM: Podnik 4.0 v rámci komponentu 16: Podniky 4.0 na zlepšenie obchodných modelov MSP na Madeire, čím sa stanú digitálnejšími, konkurencieschopnejšími a odolnejšími; investícia TD-C19-i08: Inteligentné územia v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa na podporu plánovania a riadenia miest na základe nástrojov a politík založených na údajoch.

- (11) Okrem toho sa v upravenom pláne obnovy a odolnosti, ktorý predložilo Portugalsko, menia opatrenia v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; komponentu 2: Bývanie; komponentu 3: Sociálne opatrenia; komponentu 4: Kultúra; komponentu 10: More; komponentu 11: Dekarbonizácia priemyslu; komponentu 16: Podniky 4.0; komponentu 19: Digitálna verejná správa a komponentu 20: Digitálna škola s cieľom zohľadniť aktualizovaný maximálny finančný príspevok. Najmä cieľ 1.15, cieľ 1.18 a opis príslušnej investície RE-C01-i01: Služby primárnej zdravotnej starostlivosti s ďalšími odpoveďami v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; cieľ 3.4 a cieľ 3.5 investície RE-C03-i01: Nová generácia vybavenia a sociálne opatrenia v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; cieľ 3.15 investície RE-C03-i04-RAA: Vykonávanie regionálnej stratégie boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; míľnik 4.3 a opis príslušnej investície RE-C04-i01: Kultúrne siete a digitálna transformácia v rámci komponentu 4: Kultúra; míľnik 4.8 a opis príslušnej investície RE-C04-i02: Kultúrne dedičstvo v rámci komponentu 4: Kultúra; opis investície TC-C10-i04-RAA: Vývoj „Cluster do Mar dos Açores“ v rámci komponentu 10: More; cieľ 11.3 a opis príslušnej investície TC-C11-i01: Dekarbonizácia priemyslu v rámci komponentu 11: Dekarbonizácia priemyslu; opis komponentu 12: Biohospodárstvo; cieľ 16.9 investície TD-C16-i02: Digitálna transformácia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0; opis investície TD-C19-i05: Digitálna transformácia verejnej správy Madeiry v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa; míľnik 19.18 investície TD-C19-i06: Digitálna transformácia verejnej správy na Azorských ostrovoch v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa; cieľ 20.11, cieľ 20.12 a opis príslušnej investície TD-C20-i02-RAA:

Digitálne vzdelávanie (Azory) v rámci komponentu 20: Digitálna škola; cieľ 20.15, cieľ 20.16, míľnik 20.18 a opis investície TD-C20-i03-RAM: Urýchlenie digitalizácie vzdelávania v oblasti ARM v rámci komponentu 20: Digitálna škola sa menia tak, aby sa zvýšila úroveň požadovanej realizácie v porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti, čím sa zohľadňuje vyšší objem pridelených prostriedkov. Okrem toho cieľ 4.12 investície RE-C04-i02: Kultúrne dedičstvo v rámci komponentu 4: Kultúra; míľnik 10.11 investície TC-C10-i04-RAA: Vývoj „Cluster do Mar dos Açores“ v rámci komponentu 10: More; míľnik 19.25, míľnik 19.26 a míľnik 19.27 investície TD-C19-i01: Prepracovanie verejných a konzulárnych služieb v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa; míľnik 19.28 a míľnik 19.29 investície TD-C19-i05: Digitálna transformácia verejnej správy Madeiry sa dopĺňajú s cieľom zvýšiť úroveň požadovanej realizácie v porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti, aby sa zohľadnil vyšší objem pridelených prostriedkov.

- (12) Portugalsko vysvetlilo, že v súvislosti s novou reformou TD-C19-r42: Nový systém hodnotenia na posilnenie a omladenie pracovnej sily vo verejnej správe, ktorým sa vytvára nová platforma SIADAP (Integrovaný systém riadenia a hodnotenia výkonnosti vo verejnej správe), bolo možné zahrnúť odbornú prípravu realizovanú v oblasti novej platformy SIADAP do investície TD-C19-i07: Verejná správa schopná vytvárať verejnú hodnotu v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa. To sa týka míľnika 19.21. Portugalsko preto požiadalo o doplnenie tejto odbornej prípravy v oblasti platformy SIADAP. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (13) Upravený plán obnovy a odolnosti, ktorý predložilo Portugalsko, zahŕňa žiadosť o úverovú podporu na sedem dodatočných opatrení pozostávajúcich z piatich investícií a dvoch reforiem, na zvýšenie ambície jednej existujúcej investície, ktorá bola predtým podporovaná prostredníctvom úverov, a na podporu piatich investícií, ktoré boli predtým podporované prostredníctvom nenávratnej finančnej podpory.
- (14) Portugalsko požiadalo o úverovú podporu na financovanie piatich nových investícií. Prvá investícia RE-C02-i09 Rozšírené opatrenie: Podporný program pre prístup k bývaniu (úver) sa dopĺňa do komponentu 2: Bývanie, na výstavbu 126 bytov na Azorských ostrovoch. Druhá investícia RE-C05-i11: Rozšírenie: Mobilizácia programov/aliancií pre inováciu podnikov (úvery) sa dopĺňa do komponentu 5: Investície a inovácie na zvýšenie počtu procesov, výrobkov a služieb vyplývajúcich z inovačných programov. Tretia investícia RP-C05-i12: Rozšírenie: Ekologické programy/aliancie pre inováciu podnikov (úvery) sa dopĺňa do komponentu 5: Investície a inovácie na zvýšenie počtu procesov, výrobkov a služieb vyplývajúcich zo zelených inovačných programov. Štvrtá investícia RE-C06-i09: Nové alebo renovované školy sa dopĺňa do komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti a spočíva vo výstavbe nových alebo renovácii základných a stredných verejných škôl. Piata investícia TC-C10-i07: Ekologická lodná doprava sa dopĺňa do komponentu 10: More na podporu intervencií v oblasti energetickej efektívnosti nákladných a osobných dopravných lodí.

- (15) Portugalsko navrhlo aj dve nové reformy verejnej správy. Prvou reformou TD-C19-r41: Prístup k verejným službám: harmonizácia a konsolidácia osobného a online prístupu sa zlepšuje koordinácia medzi osobným a online prístupom k verejným službám v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa; a druhou reformou TD-C19-r42: Nový systém hodnotenia na posilnenie a omladenie pracovnej sily vo verejnej správe sa zavádza nový systém hodnotenia štátnych zamestnancov v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa.
- (16) Vzhľadom na nepredvídateľné udalosti, ako je inflácia a narušenie dodávateľského reťazca, Portugalsko zrevidovalo odhadované náklady svojho plánu obnovy a odolnosti, čo viedlo k zvýšeniu celkových nákladov na opatrenia, ktoré sa majú podporovať prostredníctvom nenávratnej finančnej podpory aj úverov. Vzhľadom na dostupnosť dodatočnej úverovej podpory Portugalsko požiadalo o riešenie týchto vyšších finančných potrieb zmenou podpory určitých opatrení z nenávratnej podpory na úverovú podporu.
- (17) Týka sa to: investícia C07-i03: Cezhraničné prepojenia v rámci komponentu 7: Infraštruktúra; investícia C07-i04: Zóny podnikateľskej činnosti – prístupnosť ciest v rámci komponentu 7: Infraštruktúra; investícia RE-C09-i04: Hydraulický viacúčelový podnik Crato, fáza výstavby, v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou; investícia C10-i03 – Stredisko pre ochranu Atlantického oceánu a námorná platforma v rámci komponentu 10: More; a investícia C15-i03: Ľahká železničná doprava Odivelas – Loures v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita.

- (18) Portugalsko okrem toho požiadalo o dodatočnú úverovú podporu s cieľom zvýšiť ambíciu investície, ktorá už bola podporená prostredníctvom úverov. Týka sa to investície RE-C02-i06: Ubytovanie pre študentov za prijateľné ceny a príslušného cieľa 2.26, cieľa 2.27 a cieľa 2.28 v rámci komponentu 2: Bývanie, v rámci ktorých Portugalsko navrhuje poskytnúť 3 000 dodatočných študentských postelí.
- (19) Komisia upravený plán obnovy a odolnosti vrátane žiadosti o úverovú podporu posúdila v súlade s článkom 19 nariadenia (EÚ) 2021/241.

Zmeny na základe článku 21 nariadenia (EÚ) 2021/241

- (20) Zmeny plánu obnovy a odolnosti, ktoré Portugalsko predložilo z dôvodu objektívnych okolností, sa týkajú 45 opatrení.
- (21) Portugalsko vysvetlilo, že 21 opatrení už nie je možné úplne dosiahnuť v rámci harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti v dôsledku inflácie alebo prerušení dodávateľského reťazca, ktoré viedli k neúspešným postupom obstarávania alebo spôsobili oneskorenia pri získavaní materiálov alebo služieb. Týka sa to cieľa 1.14 investície RE-C01-i01: Služby primárnej zdravotnej starostlivosti s ďalšími odpoveďami v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; cieľa 1.22 investície RE-C01-i02: Národná sieť integrovanej nepretržitej starostlivosti a národná sieť paliatívnej starostlivosti v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; a cieľa 1.34 investície RE-C01-i06: Prechod na digitálne zdravie v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti. Týka sa to aj cieľov 2.26, 2.27 a 2.28 investície RE-C02-i06: Ubytovanie pre študentov za prijateľné ceny v rámci komponentu 2: Bývanie.

Týka sa to aj cieľa 3.13 investície RE-C03-i04-RAA: Vykonávanie regionálnej stratégie boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu – siete sociálnej podpory, v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia. Týka sa to aj cieľa 5.19 investície RE-C05-i05-RAA: Hospodárska obnova azorského poľnohospodárstva v rámci komponentu 5: Investície a inovácie. Týka sa to aj cieľa 6.5 a opisu príslušnej investície RE-C06-i02: Závazok týkajúci sa udržateľnej zamestnanosti v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti. Týka sa to aj cieľa 7.14, cieľa 7.15 a opisu príslušnej investície RE-C07-i05-RAA: Logistické okruhy – regionálna sieť Azorských ostrovov v rámci komponentu 7: Infraštruktúra. Týka sa to aj cieľa 8.12 investície RE-C08-i04: Prostriedky na prevenciu a boj proti požiarom na vidieku v rámci komponentu 8: Lesy. Týka sa to aj míľnikov 9.10 a 9.11 investície RE-C09-i02: Hydraulický viacúčelový podnik Crato v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou; cieľa 9.12 a opisu príslušnej investície RE-C09-i03-RAM: Plán pre efektívne využívanie vody a posilnenie zásobovacích a zavlažovacích systémov na Madeire v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou. Týka sa to aj míľnikov 10.5 a 10.7 investície TC-C10-i03: Stredisko pre ochranu Atlantického oceánu a námorná platforma v rámci komponentu 10: More; a investície TC-C10-i04-RAA: Vývoj „Cluster do Mar dos Açores“ v rámci komponentu 10: More. Týka sa to aj cieľa 14.3 a opisu príslušnej investície TC-C14-i01: Vodík a obnoviteľné plyny v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie; míľnika 14.4 a cieľa 14.5 investície TC-C14-i02-RAM: Podiel elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov na súostroví Madeira v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie; cieľov 14.11, 14.12, 14.13 a opisu príslušnej investície TC-C14-i03-RAA:

Energetická transformácia na Azorských ostrovoch v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie. Týka sa to aj míľnikov 15.1, 15.2, cieľa 15.3 a opisu príslušnej investície TC-C15-i01: Rozšírenie siete lisabonského metra – červená linka do Alcântary v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita; míľnikov 15.4, 15.5, cieľa 15.6 a opisu príslušnej investície C15-i02: Rozšírenie siete metra mesta Porto – Casa da Música-Santo Ovídio v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita; míľnikov 15.7, 15.8 a cieľa 15.9 investície TC-C15-i03: Ľahká železničná doprava Odivelas – Loures v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita; cieľa 15.11 a opisu príslušnej investície TC-C15-i04: Rýchla autobusová doprava Boavista – Império v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita. Týka sa to aj cieľa 16.5 a cieľa 16.6 investície TD-C16-i02: Digitálna transformácia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Týka sa to aj míľnika 17.9 investície TD-C17-i01: Informačné systémy riadenia verejných financií v rámci komponentu 17: Kvalita a udržateľnosť verejných financií. Týka sa to aj cieľov 20.4, 20.5 a 20.6 investície TD-C20-i01: Digitálna transformácia vo vzdelávaní v rámci komponentu 20 – Digitálna škola. Portugalsko preto požiadalo o vykonanie zmien a predĺženie harmonogramu vykonávania uvedených míľnikov a cieľov. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (22) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu RE-C03-i02: Prístupnosť 360° v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia už nie je možné dosiahnuť v rámci harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti, pretože Portugalsko považuje za potrebné, aby túto investíciu koordinovali obce, ktorým trvalo určitý čas, kým boli schopné prevziať príslušné zodpovednosti. Týka sa to odloženia cieľa 3.6 investície RE-C03-i02: Prístupnosť 360° v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia. Na základe toho Portugalsko požiadalo o predĺženie harmonogramu vykonávania a o vykonanie uvedenej zmeny. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (23) Portugalsko objasnilo, že investíciu RE-C05-i06: Kapitalizácia spoločností a finančná odolnosť/Banco Português de Fomento v rámci komponentu 5: Investície a inovácie už nie je možné dosiahnuť v rámci harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti vzhľadom na oneskorenia spôsobené makroekonomickými podmienkami a nárastom neistoty. Týka sa to odloženia cieľa 5.29 a zavedenia nového priebežného cieľa, cieľa 5.43 investície RE-C05-i06: Kapitalizácia spoločností a finančná odolnosť/Banco Português de Fomento v rámci komponentu 5: Investície a inovácie. Na základe toho Portugalsko požiadalo o predĺženie harmonogramu vykonávania a o vykonanie uvedenej zmeny. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (24) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu RE-C06-i02: Závazok týkajúci sa udržateľnej zamestnanosti v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti už nie je možné dosiahnuť v rámci harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti. Rýchlejšie oživenie trhu práce, než sa očakávalo, viedlo k tomu, že túto investíciu využil nižší počet pracovníkov. Portugalsko požiadalo o dlhšie obdobie vykonávania tejto investície, aby oslovilo viac ľudí a zabezpečilo väčší vplyv. Týka sa to odloženia cieľa 6.5 a zmeny opisu príslušnej investície RE-C06-i02: Závazok týkajúci sa udržateľnej zamestnanosti v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti. Na základe toho Portugalsko požiadalo o predĺženie harmonogramu vykonávania a o vykonanie uvedenej zmeny. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (25) Portugalsko objasnilo, že investíciu RE-C09-i01: Regionálny plán efektívneho využívania vody v Algarve v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou už nie je možné dosiahnuť v rámci harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti z dôvodu oneskorení spôsobených neskorým dodaním piezometrov a potreby ich hlbšej inštalácie vzhľadom na veľké suchá. Týka sa to odloženia cieľa 9.1, míľnika 9.5, míľnika 9.6, míľnika 9.7 a zmeny opisu príslušnej investície RE-C09-i01: Regionálny plán efektívneho využívania vody v Algarve v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou. Na základe toho Portugalsko požiadalo o predĺženie harmonogramu vykonávania a o vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (26) Portugalsko objasnilo, že investíciu RE-C02-i05: Fond cenovo dostupného bývania v rámci komponentu 2: Bývanie už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu vo formáte pôvodného plánu obnovy a odolnosti. Narušenia dodávateľského reťazca a vysoká inflácia vedú k oneskoreniam v realizácii bez toho, aby sa zmenili ambície tejto investície a jej konečný termín. Týka sa to obmedzenia priebežných cieľov 2.21, 2.22, 2.23 a 2.24 investície RE-C02-i05: Fond cenovo dostupného bývania v rámci komponentu 2: Bývanie. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zníženie uvedených cieľov a vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (27) Portugalsko objasnilo, že investíciu TD-C16-i03: Katalyzátor digitálnej transformácie podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0 už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu podľa harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti vzhľadom na technické a právne ťažkosti, ale bez zmien jej konečného termínu. Týka sa to odloženia míľnika 16.14 investície TD-C16-i03: Katalyzátor digitálnej transformácie podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Na základe toho Portugalsko požiadalo o predĺženie harmonogramu vykonávania uvedených míľnikov. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (28) Portugalsko objasnilo, že investíciu TD-C19-i04: Efektívna, bezpečná a zdieľaná kritická digitálna infraštruktúra v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu podľa harmonogramu pôvodného plánu obnovy a odolnosti vzhľadom na narušenie dodávateľského reťazca, ale bez zmien jej konečného termínu. Týka sa to odloženia míľnika 19.12 investície TD-C19-i04: Efektívna, bezpečná a zdieľaná kritická digitálna infraštruktúra v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa. Na základe toho Portugalsko požiadalo o predĺženie harmonogramu vykonávania uvedených míľnikov. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (29) Portugalsko objasnilo, že šesť opatrení už nie je dosiahnuteľných v plnom rozsahu s ambíciami pôvodného plánu obnovy a odolnosti v dôsledku narušení dodávateľského reťazca a vysokej inflácie. Týka sa to obmedzenia cieľa 2.6 investície RE-C02-i02: Národný grant na núdzové ubytovanie a dočasné ubytovanie v rámci komponentu 2: Bývanie; odstránenia cieľa 2.9, zmeny základného scenára cieľa 2.10, obmedzenia cieľa 2.11 a zmeny opisu príslušnej investície RE-C02-i03-RAM: Posilnenie ponuky sociálneho bývania v autonómnom regióne Madeira v rámci komponentu 2: Bývanie; odstránenia cieľa 2.15, obmedzenia cieľov 2.16, 2.17, 2.18 a zmeny opisu príslušnej investície RE-C02-i04-RAA: Zlepšenie podmienok bývania v bytovom fonde v autonómnom regióne Azory v rámci komponentu 2: Bývanie. Týka sa to aj obmedzenia cieľa 5.21 investície RE-C05-i05-RAA: Hospodárska obnova azorského poľnohospodárstva v rámci komponentu 5: Investície a inovácie. Týka sa to aj obmedzenia cieľa 14.3 investície TC-C14-i01: Vodík a obnoviteľné plyny v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie. Týka sa to aj obmedzenia cieľov 16.8, 16.10 a zmeny opisu príslušnej investície TD-C16-i02: Digitálna transformácia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zníženie uvedených cieľov a vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (30) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu RE-C03-i04-RAA: Vykonávanie regionálnej stratégie boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu s ambíciami pôvodného plánu obnovy a odolnosti. Počet ľudí, na ktorých sa vzťahuje príjem zo sociálnej inklúzie a ktorí majú nárok na túto investíciu, klesol viac, než sa očakávalo. Týka sa to obmedzenia cieľa 3.12 investície RE-C03-i04-RAA: Vykonávanie regionálnej stratégie boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zníženie uvedeného cieľa a vykonanie uvedenej zmeny. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (31) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu TD-C16-i01: Digitálne posilnenie postavenia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0 už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu s ambíciami pôvodného plánu obnovy a odolnosti v dôsledku nepredvídaných problémov s technickou interoperabilitou a nižšej účasti na odbornej príprave, než sa očakávalo. Týka sa to obmedzenia cieľa 16.4 a zmeny opisu príslušnej investície TD-C16-i01: Digitálne posilnenie postavenia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zníženie uvedeného cieľa a vykonanie uvedenej zmeny. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (32) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu TD-C19-i07: Verejná správa schopná vytvárať verejnú hodnotu v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu s ambíciami pôvodného plánu obnovy a odolnosti. Do dôchodku odišlo viac ľudí, než sa očakávalo, a došlo k oneskoreniam pri výstavbe stredísk odbornej prípravy, čo viedlo k menšiemu počtu účastníkov odbornej prípravy. Týka sa to obmedzenia cieľa 19.21 investície TD-C19-i07: Verejná správa schopná vytvárať verejnú hodnotu v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa.
- (33) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu RE-C01-i04: Vybavenie pre nové nemocnice v Seixale, Sintre a vo východnom Lisabone v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu vo formáte predpokladanom v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti. V dôsledku inflácie a narušenia dodávateľského reťazca, ako aj súdnych sporov týkajúcich sa zadania stavebných projektov došlo k značnému oneskoreniu pri výstavbe nemocníc v Sintre a vo východnom Lisabone. Portugalsko požiadalo, aby sa prostredníctvom tejto investície podporila časť výstavby nemocnice vo východnom Lisabone (namiesto financovania len niektorých zariadení) a takisto financovalo vybavenie ďalších nemocníc v Lisabone a oblasti Vale to Tejo. Týka sa to zmeny míľnika 1.26, zavedenia nového míľnika, míľnika 1.40, zmeny opisu príslušnej investície RE-C01-i04: Vybavenie pre nové nemocnice v Seixale, Sintre a vo východnom Lisabone a zmeny jej názvu na „RE-C01-i04: Výstavba nemocnice vo východnom Lisabone a vybavenie pre nové nemocnice v Seixale, Sintre, vo východnom Lisabone a Vale do Tejo“. Na základe toho Portugalsko požiadalo o vykonanie uvedenej zmeny. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (34) Portugalsko objasnilo, že dve opatrenia už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu v ich pôvodnom formáte bez vplyvu na ich ambície v dôsledku obmedzení dodávateľského reťazca a vyšších cien, čo viedlo k verejným obstarávaniam bez účastníkov. Týka sa to zmeny cieľa 3.13 investície RE-C03-i04-RAA: Vykonávanie regionálnej stratégie boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia, aby sa rovnaký počet rehabilitačných miest ponúkal v dvoch budovách namiesto troch. Týka sa to aj zmeny míľnika 10.5 investície TC-C10-i03: Stredisko pre ochranu Atlantického oceánu a námorná platforma v rámci komponentu 10, pretože na ich prevádzku nie je potrebné získať vozidlá. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zmenu uvedeného míľnika a cieľa a vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (35) Portugalsko vysvetlilo, že tri opatrenia už nie je možné v dôsledku inflácie dosiahnuť v plnom rozsahu tak, ako boli pôvodne opísané. Týka sa to zmeny míľníka 1.18 investície RE-C01-i01: Služby primárnej zdravotnej starostlivosti s ďalšími odpoveďami v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti s cieľom upraviť výšku podpory pridelenú na čiastkové opatrenia, ktoré sú uvedené v jeho opise. Týka sa to zmeny cieľa 1.21 investície RE-C01-i02: Národná sieť integrovanej nepretržitej starostlivosti a národná sieť paliatívnej starostlivosti v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti s cieľom upraviť výšku podpory pridelenú na čiastkové opatrenia, ktoré sú uvedené v jeho opise. Týka sa to odstránenia výšky podpory pridelenej na čiastkové opatrenia, ktoré sú uvedené v cieľi 1.30 investície RE-C01-i05-RAM: Posilnenie regionálnej zdravotnej služby Madeiry v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti. Týka sa to zmeny cieľa 8.13 investície RE-C08-i05: Program „viac lesov“ v rámci komponentu 8: Lesy s cieľom upraviť náklady uvedené v jeho opise. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zmenu uvedeného míľníka a cieľov a revíziu údajov týkajúcich sa podpory pridelenej na osobitné čiastkové opatrenia. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (36) Portugalsko objasnilo, že 15 opatrení už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu v ich pôvodnom formáte, pretože neočakávané právne alebo technické ťažkosti mimo kontroly orgánov viedli k potrebe upraviť alebo zrušiť niektoré aspekty opatrení s cieľom zaviesť primeranejšie alebo účinnejšie riešenia. Týka sa to zmeny opisu investície RE-C01-i02: Národná sieť integrovanej nepretržitej starostlivosti a národná sieť paliatívnej starostlivosti v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti. Týka sa to zmeny cieľa 2.2, cieľa 2.3 a doplnenia nového cieľa 2.29 do investície RE-C02-i01: Podporný program pre prístup k bývaniu v rámci komponentu 2: Bývanie. Týka sa to zmeny cieľa 3.4 investície RE-C03-i01: Nová generácia vybavenia a sociálne opatrenia v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia. Týka sa to zmeny opisu investície RE-C06-i02: Závazok týkajúci sa udržateľnej zamestnanosti v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti. Týka sa to zmeny cieľa 6.11 a opisu príslušnej investície RE-C06-i05-RAA: Kvalifikácia dospelých a celoživotné vzdelávanie (ARA) v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti. Týka sa to zmeny opisu investície RE-C09-i02: Hydraulický viacúčelový podnik Crato v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou. Týka sa to zmeny cieľa 10.3 investície TC-C10-i01: Blue Hub, sieť infraštruktúry pre modrú ekonomiku v rámci komponentu 10: More. Týka sa to zmeny míľnika 10.10 a opisu príslušnej investície TC-C10-i04-RAA: Vývoj „Cluster do Mar dos Açores“ v rámci komponentu 10. Týka sa to zmeny opisu investície TC-C14-i01: Vodík a obnoviteľné plyny v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie. Týka sa to zmeny míľnika 14.12 a opisu príslušnej investície TC-C14-i03-RAA: Energetická transformácia na Azorských ostrovoch v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie.

Týka sa to zmeny míľníka 15.9 a opisu príslušnej investície TC-C15-i03: Ľahká železničná doprava Odivelas – Loures v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita. Týka sa to zmeny opisu investície TC-C15-i04: Rýchla autobusová doprava Boavista – Império v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita. Týka sa to zmeny cieľa 16.2, cieľa 16.3 a opisu príslušnej investície TD-C16-i01: Digitálne posilnenie postavenia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Týka sa to zmeny cieľov 16.6, 16.8 a opisu príslušnej investície TD-C16-i02: Digitálna transformácia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Týka sa to zmeny míľníka 19.17 investície TD-C19-i05: Digitálna transformácia verejnej správy Madeiry v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zmenu uvedených míľníkov, cieľov, opisov investícií a vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (37) Portugalsko takisto objasnilo, že investíciu RE-C06-i01: Modernizácia inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti už nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu v jej pôvodnom formáte bez vplyvu na jej ambície. V dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 odišli vysokokvalifikovaní pracovníci v cestovnom ruchu, čo viedlo k potrebe zaškoliť nových pracovníkov. Z tohto dôvodu sa do investície doplnila aj možnosť podpory odborného vzdelávania v sektore cestovného ruchu. Týka sa to zmeny cieľov 6.3, 6.4 a opisu príslušnej investície RE-C06-i01: Modernizácia inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zmenu uvedených cieľov a opisu investícií a vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (38) Portugalsko objasnilo, že päť opatrení bolo zmenených z dôvodu existencie zjavne lepších alternatív na realizáciu opatrenia s cieľom dosiahnuť pôvodné ambície opatrenia. Týka sa to zmeny cieľov 2.25, 2.26, 2.27, 2.28 a opisu investície RE-C02-i06: Ubytovanie pre študentov za prijateľné ceny v rámci komponentu 2: Bývanie, aby bolo možné prenajať ubytovanie aj výskumným pracovníkom, učiteľom, nepedagogickým pracovníkom vysokých škôl, keď budú splnené potreby študentov v súvislosti s ubytovaním. Týka sa to aj zmeny cieľa 8.11 investície RE-C08-i04: Prostriedky na prevenciu a boj proti požiarom na vidieku v rámci komponentu 8: Lesy s cieľom umožniť nákup troch stredných hasičských vrtuľníkov namiesto štyroch ľahkých, čím sa zvýši celková kapacita hasenia požiarov. Týka sa to zmeny opisu investície TC-C11-i01: Dekarbonizácia priemyslu v rámci komponentu 11: Dekarbonizácia priemyslu, aby sa verejné obstarávania mohli konať vždy, keď je to potrebné, a nie iba raz ročne. Týka sa to zmeny cieľa 20.11, cieľa 20.12 a opisu príslušnej investície TD-C20-i02-RAA: Digitálne vzdelávanie (Azory) v rámci komponentu 20, Digitálna škola, s cieľom umožniť nákup interaktívnych obrazoviek namiesto projektorov a odstrániť zbytočnú povinnosť inovovať pamäť RAM a softvér. Na základe toho Portugalsko požiadalo o zmenu uvedených míľnikov, cieľov, opisov investícií a vykonanie uvedených zmien. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (39) Komisia sa domnieva, že dôvody, ktoré uviedlo Portugalsko, odôvodňujú aktualizáciu podľa článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 a zmenu v súlade s článkom 21 ods. 2 uvedeného nariadenia.

Opravy administratívnych chýb

- (40) Vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 13. júla 2021 bolo zistených 138 administratívnych chýb, ktoré sa týkajú 79 míľnikov a cieľov a 46 opatrení. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 by sa malo zmeniť s cieľom opraviť tieto administratívne chyby, ktoré nezodpovedajú obsahu plánu obnovy a odolnosti predloženému Komisii 22. apríla 2021, a to podľa dohody medzi Komisiou a Portugalskom. Uvedené administratívne chyby sa týkajú týchto opatrení a ich míľnikov a cieľov. Cieľ 1.3 a opis príslušnej reformy RE-r01: Reforma primárnej zdravotnej starostlivosti v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; míľnik 1.12 reformy RE-r03: Dokončenie reformy modelu riadenia verejných nemocníc v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; cieľ 1.14, cieľ 1.15, míľnik 1.17 a míľnik 1.18 investície RE-C01-i01: Služby primárnej zdravotnej starostlivosti s ďalšími odpoveďami v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; cieľ 1.27, cieľ 1.30 a opis príslušnej investície RE-C01-i05-RAM: Posilnenie regionálnej zdravotnej služby Madeiry v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; opis investície RE-C01-i07-RAM: Digitalizácia regionálnej zdravotnej služby Madeiry v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti; cieľ 1.38 investície RE-C01-i09: Univerzálny systém podpory aktívneho života v rámci komponentu 1: Štátny systém zdravotnej starostlivosti. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj cieľa 2.2 a cieľa 2.3 investície RE-C02-i01: Podporný program pre prístup k bývaniu v rámci komponentu 2: Bývanie; cieľov 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 a opisu príslušnej investície RE-C02-i02: Národný grant na núdzové ubytovanie a dočasné ubytovanie v rámci komponentu 2: Bývanie; cieľa 2.10 a cieľa 2.11 investície RE-C02-i03-RAM:

Posilnenie ponuky sociálneho bývania v autonómnom regióne Madeira v rámci komponentu 2: Bývanie; cieľa 2.16, cieľa 2.18 a opisu príslušnej investície RE-C02-i04-RAA: Zlepšenie podmienok bývania v bytovom fonde v autonómnom regióne Azory v rámci komponentu 2: Bývanie; cieľov 2.25, 2.26, 2.27 a 2.28 investície RE-C02-i06: Ubytovanie pre študentov za prijateľné ceny v rámci komponentu 2: Bývanie. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj cieľa 3.4, cieľa 3.5 a opisu príslušnej investície RE-C03-i01: Nová generácia vybavenia a sociálne opatrenia v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; opisu investície RE-C03-i02: Prístupnosť 360° v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; cieľa 3.10, cieľa 3.11, cieľa 3.27 a opisu príslušnej investície RE-C03-i03-RAM: Posilnenie sociálnych opatrení v autonómnom regióne Madeira (ARM) v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; cieľa 3.12, cieľa 3.13 a opisu príslušnej investície RE-C03-i04-RAA: Vykonávanie regionálnej stratégie boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia; míľnika 3.19 a opisu príslušnej investície RE-C03-i05: Platforma + prístup v rámci komponentu 3: Sociálne opatrenia. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj míľnika 4.4, cieľa 4.5, cieľa 4.9, cieľa 4.10 a opisu príslušnej investície RE-C04-i01: Kultúrne siete a digitálna transformácia v rámci komponentu 4: Kultúra; míľnika 4.11 a opisu príslušnej investície RE-C04-i02: Kultúrne dedičstvo v rámci komponentu 4: Kultúra. Tieto administratívne chyby sa týkajú cieľa 5.5 a opisu príslušnej investície RE-C05-i01.01: Mobilizácia programov/aliancií pre inováciu podnikov v rámci komponentu 5: Investície a inovácie; cieľa 5.7 a opisu príslušnej investície RE-C05-i01.02: Ekologické programy/aliancie pre inováciu podnikov v rámci komponentu 5: Investície a inovácie; cieľa 5.9 a opisu príslušnej investície RE-C05-i02: Sprostredkovateľská misia – obnova vedeckej a technologickej podpornej siete a usmernenie pre výrobnú štruktúru v rámci komponentu 5:

Investície a inovácie; cieľ 5.13 a opisu príslušnej investície RE-C05-i03: Program výskumu a inovácií pre udržateľné poľnohospodárstvo, potravinu a agropríemysel v rámci komponentu 5: Investície a inovácie; cieľ 5.17 a opisu príslušnej investície RE-C05-i04-RAA: Rekapitalizácia podnikateľského systému Azorských ostrovov v rámci komponentu 5: Investície a inovácie; cieľ 5.29 investície RE-C05-i06: Kapitalizácia spoločností a finančná odolnosť/Banco Português de Fomento v rámci komponentu 5: Investície a inovácie. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj opisu reformy RE-r14: Reforma odborného vzdelávania a prípravy v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; cieľ 6.15 a opisu príslušnej reformy RE-r16: Zníženie obmedzení v prísne regulovaných povolaniach v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; opisu reformy RE-C06-r17: Program na podporu dôstojnej práce v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; opisu investície RE-C06-i01: Modernizácia inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; cieľ 6.6 a opisu príslušnej investície RE-C06-i03: Stimul pre dospelých v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; cieľ 6.8, cieľ 6.9 a opisu príslušnej investície RE-C06-i04: Impulz pre mládež – STEAM v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti; opisu investície RE-C06-i05-RAA: Kvalifikácia dospelých a celoživotné vzdelávanie v rámci komponentu 6: Kvalifikácie a zručnosti. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj cieľov 7.1, 7.2 a 7.3 investície RE-C07-i00: Rozšírenie siete nabíjajúcich staníc pre elektrické vozidlá v rámci komponentu 7: Infraštruktúra; opisu investície RE-C07-i02: Chýbajúce prepojenia a zvýšenie kapacity siete v rámci komponentu 7: Infraštruktúra; opisu investície RE-C07-i03: Cezhraničné prepojenia v rámci komponentu 7: Infraštruktúra; opisu investície RE-C07-i04: Zóny podnikateľskej činnosti – prístupnosť ciest v rámci komponentu 7: Infraštruktúra.

Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj cieľa 8.18 a opisu príslušnej reformy RE-r20: Reorganizácia systému katastra nehnuteľností a systému monitorovania krajiny pokrývky v rámci komponentu 8: Lesy; cieľa 8.1, cieľa 8.20 a opisu príslušnej investície RE-C08-i01: Transformácia krajiny v zraniteľných lesných oblastiach v rámci komponentu 8: Lesy; cieľa 8.5, cieľa 8.6 a opisu príslušnej investície RE-C08-i02: Kataster nehnuteľností na vidieku a systém monitorovania krajiny pokrývky v rámci komponentu 8: Lesy; cieľa 8.8, cieľa 8.9 a opisu príslušnej investície RE-C08-i03: Medze bez horľavého porastu – primárna sieť v rámci komponentu 8: Lesy; cieľa 8.11 investície RE-C08-i04: Prostriedky na prevenciu a boj proti požiarom na vidieku v rámci komponentu 8: Lesy; cieľa 8.13, cieľa 8.16, cieľa 8.21 a opisu príslušnej investície RE-C08-i05: Program „viac lesov“ v rámci komponentu 8: Lesy. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj cieľa 9.5 investície RE-C09-i01: Regionálny plán efektívneho využívania vody v Algarve v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou; opisu investície RE-C09-i02: Hydraulický viacúčelový podnik Crato v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou; opisu investície RE-C09-i03-RAM: Plán pre efektívne využívanie vody a posilnenie zásobovacích a zavlažovacích systémov na Madeire v rámci komponentu 9: Hospodárenie s vodou. Tieto administratívne chyby sa týkajú aj míľnika 10.9 a míľnika 10.10 investície TC-C10-i04-RAA: Vývoj „Cluster do Mar dos Açores“ v rámci komponentu 10: More. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj opisu investície TC-C14-i03-RAA: Energetická transformácia na Azorských ostrovoch v rámci komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj opisu investície TC-C15-i04: Rýchla autobusová doprava Boavista – Império v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita; míľnika 15.12 a opisu príslušnej investície TC-C15-i05: Dekarbonizácia verejnej dopravy v rámci komponentu 15: Udržateľná mobilita. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj opisu komponentu 16: Podniky 4.0; cieľa 16.4 a opisu príslušnej investície TD-C16-i01: Digitálne posilnenie postavenia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0; cieľa 16.6, cieľa 16.8, cieľa 16.11 a opisu príslušnej investície TD-C16-i02:

Digitálna transformácia podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0; cieľa 16.14, cieľa 16.15 a opisu príslušnej investície TD-C16-i03: Katalyzátor digitálnej transformácie podnikov v rámci komponentu 16: Podniky 4.0. Tieto administratívne chyby sa týkajú aj: opisu reformy TD-r32: Modernizácia a zjednodušenie riadenia verejných financií v rámci komponentu 17: Kvalita a udržateľnosť verejných financií; míľnika 17.13 investície TD-C17-i01: Informačné systémy riadenia verejných financií v rámci komponentu 17: Kvalita a udržateľnosť verejných financií; míľnika 17.21 investície TD-C17-i02: Modernizácia informačných systémov daňového a colného úradu pre zdaňovanie nehnuteľností na vidieku v rámci komponentu 17: Kvalita a udržateľnosť verejných financií. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj opisu reformy TD-r33: Hospodárska spravodlivosť a podnikateľské prostredie v rámci komponentu 18: Hospodárska spravodlivosť a podnikateľské prostredie. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj míľnika 19.26 investície TD-C19-i01: Prepracovanie verejných a konzulárnych služieb v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa; opisu investície TD-C19-i03: Posilnenie celkového rámca kybernetickej bezpečnosti v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa; opisu investície TD-C19-i05: Digitálna transformácia verejnej správy Madeiry v rámci komponentu 19: Digitálna verejná správa. Uvedené administratívne chyby sa týkajú aj cieľa 20.4 investície TD-C20-i01: Digitálna transformácia vo vzdelávaní v rámci komponentu 20: Digitálna škola; cieľa 20.10, cieľa 20.13 a opisu príslušnej investície TD-C20-i02-RAA: Digitálne vzdelávanie (Azory) v rámci komponentu 20: Digitálna škola; cieľa 20.17, míľnika 20.18 a opisu príslušnej investície TD-C20-i03-RAM: Urýchlenie digitalizácie vzdelávania v oblasti ARM v rámci komponentu 20: Digitálna škola. Oprava všetkých uvedených administratívnych chýb nemá vplyv na realizáciu príslušných opatrení.

- (41) Kapitola REPowerEU obsahuje šesť nových reforiem a jedenásť nových investícií. Portugalsko zavádza dve reformy, a to najmä v oblasti boja proti energetickej chudobe a zintenzívnenia investícií do energetickej efektívnosti. Prvá reforma spočíva v zriadení orgánu na monitorovanie situácie týkajúcej sa energetickej chudoby a na analýzu a rozvoj verejných politík na jej odstránenie (RP-C21-r43: Národné stredisko pre monitorovanie energetickej chudoby). Druhá reforma sa týka vytvorenia „kontaktných miest pre občanov o energetike“, kde môžu občania získať informácie a poradenstvo o tom, ako vykonávať a využívať rôzne opatrenia a riešenia, ktoré zlepšujú energetickú efektívnosť, a kde si môžu osvojiť udržateľné správanie súvisiace s reformou týkajúcou sa spotreby energie RP-C21-r44: Rozvoj jednotných kontaktných miest pre občanov o energetickej efektívnosti (kontaktné miesta pre občanov o energetike).
- (42) Ostatné reformy v kapitole REPowerEU sa zameriavajú na zvyšovanie potenciálu Portugalska, pokiaľ ide o energiu z obnoviteľných zdrojov. Tie zahŕňajú revíziu regulačného rámca pre národnú prepravnú a distribučnú sieť zemného plynu s cieľom podporiť používanie obnoviteľných plynov (RP-C21-r46: Regulačný rámec pre vodík z obnoviteľných zdrojov); spustenie prvej aukcie na centralizovaný nákup biometánu veľkoobchodným dodávateľom poslednej inštancie a prijatie akčného plánu na rozvoj trhu s biometánom (RP-C21-r47: Prvá aukcia na udržateľný biometán a akčný plán pre biometán); zjednodušenie postupov udeľovania licencií a povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a odborná príprava v oblasti digitálnych nástrojov na riadenie týchto postupov (RP-C21-r48: Zjednodušenie právneho a regulačného rámca uplatniteľného na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov) a zriadenie dlhodobej ponuky odbornej prípravy zameranej na rozvoj, uznávanie, potvrdzovanie a certifikáciu zelených zručností pre pracovníkov v oblastiach týkajúcich sa energetickej transformácie a opatrení v oblasti klímy a pre nezamestnaných (RP-C21-r45: Zelené zručnosti).

- (43) Nové investície takisto prispievajú k rozvoju výroby energie z obnoviteľných zdrojov a k zelenej transformácii portugalského hospodárstva. Uvedené investície sa týkajú rozvoja technológií na zvýšenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov (RP-C21-i05: Podpora rozvoja zeleného priemyslu); podpory technických štúdií s cieľom preskúmať kapacitu veterných parkov na mori na výrobu energie (RP-C21-i07: Technické štúdie o potenciáli energie zo zdrojov na mori); zariadenia systému stimulov na inštaláciu systémov na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov a systémov uskladňovania energie pre vlastnú spotrebu, ako aj na inštaláciu zariadení na prípravu horúcej vody a výrobu tepla využívaním obnoviteľných zdrojov energie domácnosťami, mikropodnikmi, malými a strednými podnikmi a neziskovými inštitúciami v autonómnej oblasti Madeira (RP-C21-i11-RAM: Systém stimulov na výrobu a uskladňovanie energie z obnoviteľných zdrojov na Madeire a ostrove Porto Santo); zariadenia systému stimulov na nákup a inštaláciu zásobníkov energie z obnoviteľných zdrojov na Azorských ostrovoch (RP-C21-i10-RAA – Systém stimulov na nákup a inštaláciu zásobníkov energie z obnoviteľných zdrojov); zvýšenia flexibility verejnej elektrickej siete, ktorá umožní optimalizáciu a flexibilné riadenie elektrizačnej sústavy, a to aj vzhľadom na očakávaný nárast výroby a spotreby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (RP-C21-i08: Flexibilita siete a uskladňovanie) a vytvorenie jednotného kontaktného miesta pre udeľovanie licencií a monitorovanie projektov zameraných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov (RP-C21-i09: Jednotné kontaktné miesto pre udeľovanie licencií a monitorovanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov).

- (44) Ďalšie investície sa zameriavajú na dekarbonizáciu dopravy. Uvedené investície sa týkajú nákupu autobusov s nulovými emisiami (na elektrický alebo vodíkový pohon) a inštalácie nabíjacích/čerpacích staníc na Madeire (RP-C21-i13-RAM: Dekarbonizácia verejnej dopravy) a v Brage (RP-C21-i14: Rýchla autobusová doprava – Braga); nákupu dvoch elektrických trajektov na Azorských ostrovoch (RP-C21-i15-RAA: Obstaranie dvoch elektrických trajektov); a zavedenie pozemnej lanovky v Nazaré (RP-C21-i16: Pozemná lanovka v Nazaré).
- (45) Ďalšia nová investícia v kapitole REPowerEU prispieva k zvýšeniu energetickej hospodárnosti budov prostredníctvom podporovania renovačných prác, ako aj k budovaniu výrobnnej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov pre vlastnú spotrebu, a to vo verejných budovách na Madeire (RP-C21-i04-RAM: Energetická hospodárnosť verejných budov a zariadení).
- (46) Kapitola REPowerEU takisto zahŕňa rozšírené opatrenia, ktoré majú vplyv na päť opatrení v rámci komponentu 11: Dekarbonizácia priemyslu; komponentu 13: Energetická hospodárnosť budov; komponentu 14: Vodík a obnoviteľné zdroje energie; a komponentu 15: Udržateľná mobilita. Rozšírenými opatreniami, ktoré sú súčasťou kapitoly REPowerEU, sa významne zvyšuje miera ambicióznosti opatrení, ktoré už sú zahrnuté v národnom pláne obnovy a odolnosti.
- (47) Komisia upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU posúdila podľa kritérií posudzovania stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (48) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.1 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU v značnej miere (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 daného nariadenia, pričom zohľadňuje osobitné výzvy dotknutého členského štátu a jemu pridelené finančné prostriedky.
- (49) Pôvodný plán obnovy a odolnosti predstavoval v danom čase komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu (hodnotenie A), čím primerane prispieval ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241, ako sa opisuje v odôvodneniach 8 až 12 vykonávacieho rozhodnutia Rady z 13. júla 2021.
- (50) Upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU aj naďalej komplexným spôsobom pokrýva šesť pilierov, pričom sa žiadne z opatrení neodstránilo a značný počet komponentov podporuje viac ako jeden pilier. Rozsah opatrení upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU zodpovedá cieľom nástroja Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 (ďalej len „mechanizmus“) s primeranou celkovou rovnováhou medzi piliermi. Opatrenia zahrnuté v kapitole REPowerEU prispievajú najmä k týmto pilierom: zelená transformácia, inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a sociálna a územná súdržnosť.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaníach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (51) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU prispeje k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaníach pre danú krajinu adresovaných Portugalsku vrátane ich fiškálnych aspektov, ako aj v odporúčaníach vydaných podľa článku 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011¹, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.
- (52) V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa zohľadňujú najmä odporúčania pre danú krajinu, ktoré formálne prijala Rada pred posúdením upraveného plánu obnovy a odolnosti Komisiou. Keďže maximálne finančné prostriedky pridelené Portugalsku sa upravili smerom nahor a keďže rozsah plánu obnovy a odolnosti sa zväčšil po žiadosti o dodatočný úver, ktorý sa nemal použiť výlučne na ciele plánu REPowerEU, všetky štrukturálne odporúčania z roku 2022 a 2023 sa zohľadňujú v celkovom posúdení.
- (53) Komisia po posúdení pokroku pri vykonávaní všetkých príslušných odporúčaní pre danú krajinu v čase predloženia upraveného národného plánu obnovy a odolnosti zistila, že žiadne z odporúčaní nebolo vykonané v plnej miere. Podstatný pokrok sa dosiahol, pokiaľ ide o odporúčanie týkajúce sa zlepšenia prístupu firiem, najmä malých a stredných podnikov, k likvidite (odporúčanie 3.1 na rok 2020).

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (54) Upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor navzájom sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaníach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Portugalsku v kontexte európskeho semestra, najmä s cieľom zlepšiť účinnosť daňového systému a systému sociálnej ochrany a podporiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií (odporúčanie 1.5 na rok 2023; 1.4 na rok 2022; 2.2 na rok 2020; 2.4 na rok 2019); zlepšiť podmienky pre prechod na obehové hospodárstvo, a to najmä zvýšením miery predchádzania vzniku odpadu, jeho recyklácie a opätovného použitia (odporúčanie 3 na roky 2022 a 2023); znížiť závislosť od fosílnych palív (odporúčanie 4.1 na roky 2022 a 2023), a to aj v odvetví dopravy (odporúčanie 4.2 na rok 2022); urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie modernizáciou prenosových a distribučných sústav elektrickej energie a umožnením investícií do uskladňovania elektrickej energie (odporúčanie 4.3 na rok 2022); zjednodušiť postupy udeľovania povolení s cieľom umožniť ďalší rozvoj výroby energie z obnoviteľných zdrojov (odporúčanie 4.2 na rok 2023; 4.4 na rok 2022); posilniť rámec stimulov pre energetickú efektívnosť budov (odporúčanie 4.6 na rok 2023; 4.5 na rok 2022); posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti (odporúčanie 1.2 na rok 2020; 1.2 na rok 2019); podporiť zamestnanie a riešiť segmentáciu trhu práce (odporúčanie 2.1 na rok 2020; 2.1 na rok 2019); zlepšiť zručnosti obyvateľstva, najmä digitálne zručnosti a zručnosti vyžadované na pracovných trhoch (odporúčanie 2.3 na rok 2020; 2.2 na rok 2019) a zručnosti a kompetencie potrebné na zelenú transformáciu (odporúčanie 4.7 na rok 2023); zlepšiť primeranosť a účinnosť záchranej sociálnej siete (odporúčanie 2.4 na rok 2019); zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov (odporúčanie 2.4 na rok 2020); zlepšiť prístup podnikov, najmä MSP, k likvidite (odporúčanie 3.1 na rok 2020); podporiť investície do zelenej a digitálnej transformácie (odporúčanie 1.2 na rok 2022; 3.4 na rok 2020; 3.3 na rok 2019); podporiť investície do výskumu a inovácií (odporúčanie 3.1 na rok 2019); a znížiť administratívne a regulačné zaťaženie podnikov (odporúčanie 4.2 na rok 2019).

- (55) V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa zavádza fiškálna reforma, v rámci ktorej sa reviduje systém daňových výhod a zavádza sa nová technická jednotka na hodnotenie a monitorovanie fiškálnych politík vrátane daňových výhod (TD-C17-r40: Zjednodušenie daňového systému), ako aj reforma sociálnych dávok, v rámci ktorej sa zavádza jediná sociálna dávka (RE-C03-r38: Zjednodušenie a efektívnosť systému sociálneho zabezpečenia). Obe tieto reformy sa zameriavajú na odporúčanie 1 na roky 2022 a 2023 týkajúce sa fiškálnej politiky a politiky sociálnej ochrany, ako aj dlhodobej udržateľnosti verejných financií Portugalska. V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa takisto zavádza reforma odpadového hospodárstva, v ktorej sa stanovuje právny rámec pre systém zálohovania a vracania obalov a kovov (TC-C12-r39: Podpora obehového hospodárstva a efektívnejšieho nakladania s odpadom), ktorá sa zameriava na odporúčanie 3 na roky 2022 a 2023 týkajúce sa prechodu na obehové hospodárstvo.
- (56) Kapitola REPowerEU sa zaoberá významným podsúborom výziev identifikovaných v príslušných odporúčaníach pre danú krajinu súvisiacich s energetickou politikou a so zelenou transformáciou. Väčšina opatrení REPowerEU prispieva k riešeniu odporúčania 4.1 na roky 2022 a 2023 týkajúce sa potreby zníženia miery závislosti od fosílnych palív prostredníctvom rozvoja obnoviteľných zdrojov energie a zníženia dopytu po energii.
- (57) V kapitole REPowerEU sa zavádzajú opatrenia, ktoré sa priamo zaoberajú odporúčaním 4.2 na rok 2022 týkajúcim sa potreby dekarbonizácie dopravy, ako je dekarbonizácia verejnej dopravy (RP-C21-i13-RAM: Dekarbonizácia verejnej dopravy); zavedenie systému rýchlej autobusovej dopravy s nulovými emisiami v Brage (RP-C21-i14: Rýchla autobusová doprava – Braga); nákup dvoch elektrických trajektov na Azorských ostrovoch (RP-C21-i15-RAA: Obstaranie dvoch elektrických trajektov); a zavedenie pozemnej lanovky v Nazaré (RP-C21-i16: Pozemná lanovka v Nazaré).

- (58) V kapitole REPowerEU sa takisto zavádzajú opatrenia, ktoré riešia odporúčanie 4.2 na rok 2023 a 4.3 na rok 2022 týkajúce sa potreby urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, ako sú: revízia regulačného rámca pre národnú prepravnú a distribučnú sieť zemného plynu s cieľom podporiť používanie vodíkoveho plynu z obnoviteľných zdrojov (RP-C21-r46: Regulačný rámec pre vodík z obnoviteľných zdrojov); prijatie akčného plánu na rozvoj trhu s biometánom a spustenie prvej aukcie na centralizovaný nákup biometánu (RP-C21-r47: Prvá aukcia na udržateľný biometán a akčný plán pre biometán); rozvoja technológií na zvýšenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov (RP-C21-i05: Podpora rozvoja zeleného priemyslu); podpora technických štúdií s cieľom preskúmať kapacitu veterných parkov na mori na výrobu energie (RP-C21-i07: Technické štúdie o potenciáli energie zo zdrojov na mori); zriadenie systému stimulov na nákup a inštaláciu zásobníkov energie z obnoviteľných zdrojov na Azorských ostrovoch (RP-C21-i10-RAA: Systém stimulov na nákup a inštaláciu zásobníkov energie z obnoviteľných zdrojov); zriadenie systému stimulov na výrobu a uskladňovanie energie z obnoviteľných zdrojov na Madeire (RP-C21-i11-RAM: Systém stimulov na výrobu a uskladňovanie energie z obnoviteľných zdrojov).

- (59) Kapitola REPowerEU sa takisto zaoberá odporúčaniami 4.2 na rok 2023 a 4.4 na rok 2022 týkajúcimi sa potreby zjednodušenia postupov udeľovania povolení pre obnoviteľné zdroje energie prostredníctvom týchto opatrení: zjednodušenie právneho a regulačného rámca uplatniteľného na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov (RP-C14-r48: Zjednodušenie právneho a regulačného rámca uplatniteľného na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov); vytvorenie jednotného kontaktného miesta pre udeľovanie licencií a monitorovanie projektov zameraných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov (RP-C21-i09: Jednotné kontaktné miesto pre udeľovanie licencií a monitorovanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov).
- (60) V tejto kapitole sú takisto zahrnuté opatrenia, ktoré sa zameriavajú na odporúčanie 4.6 na rok 2023 a 4.5 na rok 2022 týkajúce sa potreby podporiť energetickú hospodárnosť budov, ako sú: zlepšenie energetickej hospodárnosti verejných zariadení na Madeire (RP-C21-i04-RAM: Energetická hospodárnosť verejných budov na Madeire); posilnenie investícií do zvyšovania energetickej hospodárnosti obytných budov (RP-C21-i02: Rozšírené opatrenie: Energetická hospodárnosť obytných budov) a budov pre služby (RP-C21-i03: Rozšírené opatrenie: Energetická hospodárnosť budov používaných sektorom služieb); a vytvorenie „kontaktných miest pre občanov o energetike“ na miestnej úrovni, kde môžu občania získať informácie a poradenstvo o tom, ako vykonávať a využívať rôzne opatrenia týkajúce sa energetickej efektívnosti, a to aj pokiaľ ide o budovy [RP-C21-r44: Rozvoj jednotných kontaktných miest pre občanov o energetickej efektívnosti (kontaktné miesta pre občanov o energetike)].
- (61) Očakáva sa, že upravený plán obnovy a odolnosti prispeje riešením uvedených výziev aj k náprave nerovnováh, ako sa uvádza v odporúčaní vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 v období 2019 až 2023, ktoré Portugalsko zažíva, najmä pokiaľ ide o nerovnováhu súvisiacu so štátnou správou, súkromným a zahraničným dlhom.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

- (62) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť Portugalska, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politík pre deti a mládež, a zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Únie.
- (63) Pri posudzovaní pôvodného plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.3 prílohy V k nemu sa zistilo, že pri pôvodnom pláne obnovy a odolnosti sa očakávalo, že bude mať veľký vplyv na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť (hodnotenie A).
- (64) Upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU aj naďalej prispieva k hospodárskej súdržnosti a rieši zraniteľné miesta hospodárstva. Očakáva sa, že k rastu a zamestnanosti prispedia najmä investície a reformy v oblasti inovácií, vzdelávania (vrátane digitálnych zručností a odbornej prípravy), dekarbonizácie priemyslu, digitalizácie a kapitalizácie podnikov a v oblasti bývania, ktoré sú teraz posilnené. Očakáva sa, že opatrenia v kapitole REPowerEU prispedia aj k udržateľnému rastu. Ide napríklad o podporu zeleného hospodárstva, zelených zručností a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie.

- (65) Upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU aj naďalej prispieva k sociálnej súdržnosti. Revidovaný plán obnovy a odolnosti zahŕňa významné posilnené opatrenia na riešenie dlhodobých sociálnych výziev. Tie sa týkajú reakcieschopnosti a dostupnosti služieb zdravotnej a dlhodobej starostlivosti a prístupu k cenovo dostupnému a sociálnemu bývaniu. Nedostatky v sociálnej oblasti by sa mali riešiť aj poskytovaním širokej škály sociálnych služieb zameraných na starších ľudí, ľudí so zdravotným postihnutím, národnostné menšiny a migrantov a integrovanými programami na podporu znevýhodnených komunit v chudobných metropolitných oblastiach. Nová reforma zjednoduší systém sociálnych dávok na uľahčenie ich pokrytia. V rámci kapitoly REPowerEU prispeje k riešeniu energetickej chudoby aj nové Národné monitorovacie stredisko. Dodatočné investície do udržateľných sietí verejnej dopravy sú takisto osobitne dôležité pre znevýhodnených pracovníkov dochádzajúcich do zamestnania, a upevňujú pracovné práva, najmä pokiaľ ide o atypické pracovné zmluvy spojené s digitálnym hospodárstvom. Tieto opatrenia pomôžu pri realizácii akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv schváleného na samite v Porte 7. mája 2021 a očakáva sa, že prispejú k zlepšeniu jednotlivých ukazovateľov sociálneho prehľadu.
- (66) Posilňujú sa aj opatrenia zamerané na deti a mladých ľudí, ako napríklad opatrenia na zvýšenie kapacity materských škôl a služieb starostlivosti o deti. Očakáva sa, že revidovaný plán obnovy a odolnosti podporí inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a zápis do kurzov terciárneho vzdelávania. Vytvára sa aj dodatočné bývanie pre študentov. Opatrenia sa takisto zameriavajú na ďalšiu podporu integrácie digitálnych technológií do systému základného a stredoškolského vzdelávania s využívaním digitálnych zdrojov v triedach a digitalizácie vzdelávacieho obsahu.

Zásada „nespôsobať významnú škodu“

- (67) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU zabezpečí, že žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do uvedeného plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele (hodnotenie A) v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852¹ (zásada „nespôsobať významnú škodu“).
- (68) Portugalsko predložilo posúdenie zásady „nespôsobať významnú škodu“ pre každé nové a revidované opatrenie upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU. Na základe predložených informácií sa očakáva, že v rámci plánu obnovy a odolnosti sa zaistí súlad s danou zásadou. Okrem toho sa pre tie opatrenia, ktoré si vyžadujú výber projektov v budúcnosti, zavádzajú v súvisiacich míľnikoch a cieľoch na daný účel osobitné príslušné bezpečnostné záruky.

Príspevok k dosahovaniu cieľov plánu REPowerEU

- (69) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. da) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritéria 2.12 prílohy V k nemu sa očakáva, že kapitola REPowerEU do značnej miery (hodnotenie A) účinne prispeje k energetickej bezpečnosti, diverzifikácii dodávok energie v Únii, zvýšeniu využívania obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, zvýšeniu kapacít na uskladňovanie energie alebo potrebnému zníženiu závislosti od fosílnych palív pred rokom 2030.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (70) Kapitola REPowerEU prispieva k cieľu stanovenému podľa článku 21c ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241, a to prostredníctvom reformy na zjednodušenie postupov udeľovania povolení vrátane odbornej prípravy zamestnancov verejnej správy, ktorí udeľujú povolenia pre obnoviteľné zdroje energie; vytvorenia jednotného kontaktného miesta pre udeľovanie licencií pre projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov; vykonávania akčného plánu na rozvoj biometánu, ako aj súboru legislatívnych opatrení na podporu a umožnenie využívania biometánu a vodíka z obnoviteľných zdrojov; zavedenia finančnej schémy na podporu výroby technológií s nulovými emisiami; rozšírenia existujúcich investícií do plynov z obnoviteľných zdrojov; investícií do kapacity na uskladňovanie energie z obnoviteľných zdrojov; rozvoja zelených zručností; investícií do energetickej hospodárnosti obytných budov, budov pre služby a verejných budov; vytvorenia národného strediska pre monitorovanie energetickej chudoby na monitorovanie a podporu domácností v núdzi prostredníctvom cielených politík, ako aj zriadenia jednotných kontaktných miest na miestnej úrovni, nazývaných modely kontaktných miest pre občanov o energetike, s cieľom uľahčiť vykonávanie zásahov v oblasti energetickej efektívnosti.
- (71) Kapitola REPowerEU prispieva aj k cieľu stanovenému v článku 21c ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241. Portugalsko okrem uvedených reforiem týkajúcich sa zriadenia národného strediska pre monitorovanie energetickej chudoby a modelov kontaktných miest pre občanov o energetike zavádza nové investície na zlepšenie energetickej hospodárnosti verejných budov a posilňuje investície do obytných budov, ako aj budov pre služby.

- (72) Kapitola REPowerEU prispieva aj k cieľu stanovenému v článku 21c ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241, a to zavedením týchto opatrení: posilnenie investícií do „dekarbonizácie priemyslu“ so zameraním na finančnú podporu pre priemyselné MSP na dekarbonizáciu ich procesov, zlepšenie ich energetickej efektívnosti a prijímanie energie z obnoviteľných zdrojov; uvedené investície na financovanie výroby technológií s nulovými emisiami a súvisiacej infraštruktúry, ktoré prispievajú k znižovaniu dopytu po energii, ako sú elektrické vedenia, špeciálne zariadenia na prevádzku a údržbu a tepelné čerpadlá.
- (73) Kapitola REPowerEU prispieva aj k cieľu stanovenému v článku 21c ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241, a to investovaním do uskladňovania elektrickej energie a do dekarbonizácie dopravy. Investície do kapacít uskladňovania energie umožňujú flexibilné riadenie elektrizačnej sústavy, najmä pokiaľ ide o elektrifikáciu priemyslu a dopravy, a zvýšenie výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. Kapitola REPowerEU podporuje nákup autobusov verejnej dopravy s nulovými emisiami, inštaláciu nabíjajúcich/čerpacích staníc, ako aj vybudovanie novej infraštruktúry pre dopravu s nulovými emisiami.
- (74) Kapitola REPowerEU prispieva aj k cieľu stanovenému v článku 21c ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241, a to vytvorením ponuky odbornej prípravy pre rozvoj zelených zručností. Vytvorenie jednotného kontaktného miesta pre udeľovanie licencií na projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov bude zahŕňať aj odbornú prípravu pre zamestnancov verejnej správy, čím sa takisto prispeje k tomuto cieľu. Investície na podporu zeleného priemyslu a zvyšovanie investícií do plynov z obnoviteľných zdrojov takisto nepriamo prispejú k nadobudnutiu zelených zručností zamestnancami.

Opatrenia, ktoré majú cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín

- (75) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. db) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.13 prílohy V k nemu sa očakáva, že opatrenia obsiahnuté v kapitole REPowerEU budú mať do značnej miery (hodnotenie A) cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín.
- (76) Opatrenia zahrnuté v kapitole REPowerEU prispievajú k zníženiu miery závislosti od fosílnych palív a znižuje sa prostredníctvom nich dopyt po energii, a to podporou výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov; podporou dekarbonizácie priemyslu a zlepšovaním energetickej hospodárnosti budov.
- (77) Celkové odhadované náklady týchto opatrení predstavujú sumu 6,9 miliardy EUR, čo predstavuje 71 % odhadovaných nákladov kapitoly REPowerEU, teda viac ako orientačný cieľ 30 %.
- (78) Opatrenia zahrnuté v kapitole REPowerEU na zvýšenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov takisto prispievajú k vývozu čistej energie do iných častí Európy. Podobne sa očakáva, že k dekarbonizácii Európy prispievajú aj opatrenia na dekarbonizáciu priemyslu.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (79) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.5 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu klimatických cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 41,2 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti a 91,1 % celkových odhadovaných nákladov na opatrenia v kapitole REPowerEU, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia je upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.
- (80) Opatrenia, ktoré boli zredukované na základe zvýšenia nákladov, nemajú vplyv na celkovú ambíciu plánu obnovy a odolnosti súvisiacu so zelenou transformáciou, pričom kapitola REPowerEU sa významne usiluje o ďalšiu podporu zelenej transformácie v Portugalsku. Jej reformy a investície prispievajú k zníženiu závislosti od fosílnych palív, zníženiu dopytu po energii a zvýšeniu energetickej efektívnosti. Okrem toho sa očakáva, že tieto opatrenia budú mať trvalý vplyv, a to: i) posilnením elektrizačnej sústavy Portugalska s cieľom riešiť zvýšenú výrobu a distribúciu energie, a to aj z obnoviteľných zdrojov energie; ii) zvýšením kapacity na uskladňovanie energie; iii) zavedením štrukturálnych zmien v energetickej politike, čím sa zredukujú existujúce prekážky v postupoch udeľovania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

Príspevok k digitálnej transformácii

- (81) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.6 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu digitálnych cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 21,1 % celkových prostriedkov pridelených na upravený plán obnovy a odolnosti, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241.
- (82) Kladné posúdenie príspevku k digitálnej transformácii poskytnuté vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 13. júla 2021 je naďalej platné. Po revízii prispieva k digitálnej transformácii aj ďalší komponent: Komponent 15: Udržateľná mobilita s opatrením na digitalizáciu železničného systému.
- (83) Očakáva sa, že kapitola REPowerEU prispeje k digitálnej transformácii a k riešeniu z nej vyplývajúcich výziev, a to prostredníctvom rozvoja digitálnych jednotných kontaktných miest na udeľovanie povolení a monitorovanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. V súlade s článkom 21c ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa reformy a investície v kapitole REPowerEU nemajú zohľadňovať pri výpočte výšky celkových prostriedkov, ktoré sa pridelia v rámci plánu obnovy a rozvoja na účely uplatňovania požiadavky digitálneho cieľa stanovenej v uvedenom nariadení.

Trvalý vplyv

- (84) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU bude mať na Portugalsko do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.
- (85) V posúdení pôvodného plánu obnovy a odolnosti, v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.7 prílohy V k nemu, sa zistilo, že pôvodný plán obnovy a odolnosti mal mať na Portugalsko do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.
- (86) Nové a revidované opatrenia sú doplnkové k opatreniam existujúcim a zohľadňuje sa v nich kríza spôsobená ochorením COVID-19, inflácia a narušenia dodávateľských reťazcov. Hoci inflácia ovplyvnila ambície šiestich opatrení, neovplyvnila dlhodobé účinky upraveného plánu obnovy a odolnosti. Okrem toho sa nové a upravené opatrenia zameriavajú na odporúčania pre danú krajinu a možno očakávať, že budú mať trvalý vplyv.
- (87) Očakáva sa, že nové reformy zjednodušia systémy sociálnych dávok a daňových výhod, podporia výkonnosť verejných činiteľov a zlepšia obehové hospodárstvo prostredníctvom efektívnejšieho systému nakladania s odpadom. Nové investície by mali urýchliť digitalizáciu verejnej správy, podporiť technickú inováciu v štátnom systéme zdravotnej starostlivosti, a tým zvýšiť kvalitu diagnostiky a liečby. Takisto sa očakáva, že nové investície zvýšia mieru poskytovania cenovo dostupného ubytovania pre študentov v rámci krajiny, čím sa umožní lepší prístup k vyššiemu vzdelaniu.

Monitorovanie a realizácia

- (88) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (89) Pri posudzovaní pôvodného plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sa zistilo, že pôvodný plán obnovy a odolnosti bol primeraný (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (90) Povaha a rozsah navrhovaných úprav portugalského plánu obnovy a odolnosti nemajú vplyv na predchádzajúce posúdenie účinného monitorovania a realizáciu plánu obnovy a odolnosti. Konštatovať možno najmä to, že monitorovaním a vykonávaním plánu obnovy a odolnosti a jeho organizáciou zostáva v rámci Portugalska aj naďalej poverená osobitná skupina Recuperar Portugal. Po nadobudnutí účinnosti uznesenia Rady ministerstiev č. 93/2022 z 18. októbra zvýšila osobitná skupina svoju rozhodovaciu nezávislosť. Okrem toho míľniky a ciele spojené s upravenými opatreniami vrátane opatrení v kapitole REPowerEU sú jasné a realistické a navrhované ukazovatele pre tieto míľniky a ciele sú relevantné, prijateľné a spoľahlivé.

Náklady

- (91) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu je odôvodnenie uvedené v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na plán do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.
- (92) Pri posudzovaní pôvodného plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu sa zistilo, že odôvodnenie týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na pôvodný plán bolo do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, bolo v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedalo očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.
- (93) Odhady nákladov poskytnuté Portugalskom, pokiaľ ide o nárast jeho odhadovaných nákladov, na tento záver vplyv nemajú. Portugalsko požadovalo zvýšenie nákladov pre 69 opatrení a čiastkových opatrení. Pre 67 opatrení a čiastkových opatrení Portugalsko predložilo spoločnú metodiku zvyšovania nákladov založenú na oficiálnych údajoch Eurostatu o inflácii (tri rôzne indexy pre roky 2021 a 2022) a výhľade vývoja inflácie Európskej komisie. Metodika navrhovaná Portugalskom sa považuje za odôvodnenú, keďže je založená na oficiálnych štatistikách a predpovediach o inflácii a je správne uplatnená. Pre dve zo 69 opatrení a čiastkových opatrení sa zvýšenie nákladov vypočítava na základe *ad hoc* údajov. Tieto dve opatrenia sa týkajú výstavby linky metra medzi Odivelas – Loures a vytvorenia námornej platformy. Tieto odhady zvýšenia nákladov navrhované Portugalskom sa takisto považujú za odôvodnené, keďže sú založené na osobitných nezávislých štúdiách.

- (94) Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

Ochrana finančných záujmov Únie

- (95) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU a ďalšie opatrenia obsiahnuté v tomto rozhodnutí primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom Únie vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu rozpočtu Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092¹.
- (96) V posúdení pôvodného plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.10 prílohy V k nemu sa opatrenia v ňom navrhované považovali za primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1).

(97) V modeli správy portugalského plánu obnovy a odolnosti vytvorenom zákonným dekrétom č. 29-B/2021 dňa 4. mája sa vymedzujú štyri úrovne koordinácie s plánom obnovy a odolnosti: 1. strategická úroveň politickej koordinácie zabezpečená Medzirezortnou komisiou pre plán obnovy a odolnosti; 2. monitorovacia úroveň zabezpečená Národnou komisiou pre monitorovanie; 3. úroveň technickej koordinácie a monitorovania, ktorú vykonáva osobitná skupina „Recuperar Portugal“, Agentúra pre rozvoj a súdržnosť, I.P. a oddelenie ministerstva financií pre plánovanie, stratégiu, hodnotenie a medzinárodné vzťahy; 4. Úroveň auditu a kontroly, ktorú zabezpečuje Výbor pre audit a kontrolu. Portugalské orgány okrem toho 24. júla uverejnili zákonný dekrét č. 61/2023 s cieľom objasniť úrovne intervencie uvedených orgánov a zabezpečiť účinné plnenie ich príslušných kompetencií, pričom sa takisto rozšírili právomoci Národného monitorovacieho výboru a Výboru pre audit a kontrolu. Vnútroštátne riadenie plánu obnovy a odolnosti je centralizované do osobitnej skupiny Recuperar Portugal, koordinačného orgánu, a jeho vykonávanie je zverené súboru verejných subjektov, ktoré preberajú zodpovednosť za riadenie a vykonávanie investícií na decentralizovanej úrovni.

(98) Od pôvodného posúdenia, ktoré bolo založené na navrhovanom systéme auditu a kontroly, mala Komisia prístup k informáciám o jeho skutočnom vykonávaní. Tie zahŕňajú predbežné zistenia auditu ochrany finančných záujmov Únie a zistenia kombinovaného systémového auditu míľnikov a cieľov a auditu míľnikov a cieľov, ktoré vykonala Komisia v Portugalsku. Na základe týchto informácií sa Komisia domnieva, že systém vnútornej kontroly portugalského plánu obnovy a odolnosti je celkovo primeraný, ale má isté nedostatky, ktoré sa musia riešiť prostredníctvom osobitných míľnikov v oblasti auditu a kontroly. Tie súvisia s nedostatkom posúdenia rizika podvodov a následným akčným plánom na úrovni všetkých portugalských vykonávacích orgánov, ako aj s nedostatočnými opatreniami na krížovú kontrolu informácií týkajúcich sa prijímania finančných prostriedkov s cieľom vyhnúť sa duplicitnému financovaniu a odhaľovať ho. Preto by sa mali zaviesť dva nové míľniky v oblasti auditu a kontroly. Prvý míľnik si vyžaduje úpravu vo finančných zmluvách medzi koordinačným orgánom a vykonávacími orgánmi s cieľom doplniť právnu povinnosť vykonávať posúdenie rizika podvodov, pričom ak sa posúdením rizika podvodov identifikujú riziká, ktoré neriešia existujúce kontroly, treba vypracovať následný akčný plán. Druhý míľnik si vyžaduje zavedenie účinnej systematickej krížovej kontroly žiadostí o potenciálne financovanie v rámci nástroja, ako aj medzi nástrojom a inými programami Únie.

Koherentnosť plánu obnovy a odolnosti

- (99) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.11 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú koherentné činnosti.
- (100) V posúdení pôvodného plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.11 prílohy V k nemu sa dospelo k záveru, že pôvodný plán obnovy a odolnosti zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú koherentné činnosti.
- (101) Reformy a investície v rámci každého komponentu upraveného plánu obnovy a odolnosti sú naďalej konzistentné a navzájom sa posilňujú; medzi jednotlivými komponentmi existujú synergie a komplementárnosť. Okrem toho je kapitola REPowerEU plne v súlade s opatreniami zavedenými v rámci pôvodného plánu obnovy a odolnosti na podporu zelenej transformácie a ďalej posilňuje ambície niektorých z nich, napríklad dekarbonizáciu verejnej dopravy, energetickú obnovu verejných budov, výrobu plynov z obnoviteľných zdrojov. Kapitola REPowerEU je založená na konzistentnom balíku reforiem a investícií, ktoré sa navzájom posilňujú.

Konzultačný postup

- (102) Pri príprave upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU zorganizovali portugalské orgány od 6. do 21. apríla 2023 formálnu verejnú konzultáciu a uskutočnili konzultácie s týmito zainteresovanými stranami: Stály výbor pre sociálny dialóg (*Comissão Permanente de Concertação Social*); Hospodárska a sociálna rada (*Conselho Económico e Social*); Výbory pre koordináciu a regionálny rozvoj (*Comissões de Coordenação e Desenvolvimento Regional*) a Národné združenie obcí (*Associação Nacional de Municípios*). Návrh upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU bol 19. apríla 2023 predložený aj portugalskému parlamentu. Portugalské orgány navyše zorganizovali semináre v oblasti energetiky, výskumu, inovácií a vysokoškolského vzdelávania a uskutočnili konzultácie s národnou monitorovacou komisiou pre plán obnovy a odolnosti.
- (103) Na základe tohto konzultačného postupu Portugalsko navrhlo alebo zvýšilo finančnú podporu týchto investícií v kapitole REPowerEU: Energetická hospodárnosť verejných budov a zariadení; Systém stimulov na výrobu a skladovanie energie z obnoviteľných zdrojov; Dekarbonizácia verejnej dopravy; Pozemná lanovka v Nazaré a dekarbonizácia verejnej dopravy ARM.
- (104) Do vykonávania investícií a reforiem zahrnutých do upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU je nevyhnutné zapojiť všetky miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán.

Kladné posúdenie

- (105) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU obsahujúce konštatovanie, že plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohou V k nemu, toto rozhodnutie by malo stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na vykonávanie upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU vo forme nenávratnej finančnej podpory a úverovej podpory.

Finančný príspevok

- (106) Odhadované celkové náklady na upravený plán obnovy a odolnosti Portugalska vrátane kapitoly REPowerEU predstavujú 22 215 870 313 EUR. Keďže suma odhadovaných celkových nákladov na upravený plán obnovy a odolnosti prevyšuje aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý má Portugalsko k dispozícii, finančný príspevok vypočítaný podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2021/241 pridelený na upravený plán obnovy a odolnosti Portugalska vrátane kapitoly REPowerEU by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý je k dispozícii na upravený plán obnovy a odolnosti Portugalska vrátane kapitoly REPowerEU. Táto suma predstavuje 15 540 390 877 EUR, pričom 70 676 917 EUR je na podporu reforiem a investícií v kapitole REPowerEU a 15 469 713 960 EUR je na podporu iných reforiem a investícií v pláne obnovy a odolnosti.

- (107) V zmysle článku 21a ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 Portugalsko 26. mája 2023 predložilo žiadosť o pridelenie príjmov, na ktoré sa odkazuje v článku 21a ods. 1 uvedeného nariadenia a ktoré sa prerozdeľujú medzi členské štáty na základe ukazovateľov stanovených v metodike uvedených v prílohe IVa k nariadeniu (EÚ) 2021/241. Odhadované celkové náklady na opatrenia uvádzané v článku 21c ods. 3 písm. b) až f) nariadenia (EÚ) 2021/241, ktoré sú zahrnuté v kapitole REPowerEU, predstavujú 855 400 000 EUR. Keďže táto suma prevyšuje alokovaný podiel, ktorý je k dispozícii pre Portugalsko, dodatočná nenávratná finančná podpora dostupná pre Portugalsko by sa mala rovnať alokovanému podielu. Táto suma predstavuje 703 364 724 EUR.
- (108) Portugalsko okrem toho 28. februára 2022 predložilo odôvodnenú žiadosť o prevod všetkých svojich zvyšných predbežne pridelených prostriedkov zo zdrojov pobrexitovej adaptačnej rezervy do mechanizmu v súlade s článkom 4a nariadenia (EÚ) 2021/1755¹, čo predstavuje 81 358 359 EUR. Táto suma by sa mala sprístupniť na podporu reforiem a investícií z kapitoly REPowerEU vo forme dodatočnej nenávratnej finančnej podpory.
- (109) Celkový finančný príspevok, ktorý má Portugalsko k dispozícii, by mal predstavovať 16 325 113 960 EUR.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1755 zo 6. októbra 2021, ktorým sa zriaďuje pobrexitová adaptačná rezerva (Ú. v. EÚ L 357, 8.10.2021, s. 1).

Úver

- (110) Portugalsko okrem toho požiadalo o celkovú úverovú podporu vo výške 5 890 756 353 EUR s cieľom podporiť dodatočné reformy a investície. Na reformy a investície z kapitoly REPowerEU sa nepožaduje žiadna úverová podpora. Maximálny objem úveru, ktorý Portugalsko požaduje, predstavuje menej ako 6,8 % jeho hrubého národného dôchodku za rok 2019 v bežných cenách. Výška odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyššia ako kombinovaný finančný príspevok, ktorý má Portugalsko k dispozícii, vrátane kapitoly REPowerEU a aktualizovaného maximálneho finančného príspevku na nenávratnú finančnú podporu, príjmy zo systému obchodovania s emisiami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES¹ a zdroje z pobrexitovej adaptačnej rezervy.

Predbežné financovanie REPowerEU

- (111) Portugalsko požiadalo o tieto finančné prostriedky na vykonávanie kapitoly REPowerEU: 70 676 917 EUR vo forme finančného príspevku vypočítaného v súlade s článkom 11, prevod sumy 81 358 359 EUR z predbežne pridelených prostriedkov zo zdrojov pobrexitovej adaptačnej rezervy a pridelenie sumy 703 364 724 EUR z príjmov zo systému obchodovania s emisiami podľa smernice 2003/87/ES.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (112) V prípade týchto súm Portugalsko 3. júla 2023 požiadalo o predbežné financovanie vo výške 20 % požadovaných finančných prostriedkov v zmysle článku 21d nariadenia (EÚ) 2021/241. Podľa dostupnosti zdrojov by sa uvedené predbežné financovanie malo Portugalsku sprístupniť s výhradou nadobudnutia platnosti dohody, ktorá sa uzavrie medzi Komisiou a Portugalskom podľa článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241, a v súlade s ňou.
- (113) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Portugalska by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. V záujme zrozumiteľnosti by sa príloha k uvedenému vykonávaciemu rozhodnutiu mala úplne nahradiť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Portugalska sa mení takto:

1. Článok 1 sa nahrádza takto:

„Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie upraveného plánu obnovy a odolnosti Portugalska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a vykonávania tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov či dodatočných míľnikov a cieľov súvisiacich s vyplatením úveru, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.“

2. V článku 2 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Únia sprístupňuje Portugalsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 16 325 113 960 EUR*. Tento príspevok zahŕňa:

- a) sumu 9 758 504 454 EUR, ktorá je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022;
- b) sumu 5 781 886 423 EUR, ktorá je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023;
- c) sumu 703 364 724 EUR** podľa článku 21a ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/241 vyhradenú na opatrenia uvedené v článku 21c ods. 3 uvedeného nariadenia, s výnimkou opatrení uvedených v článku 21c ods. 3 písm. a) uvedeného nariadenia;
- d) sumu 81 358 359 EUR prevedenú do mechanizmu z pobrexitovej adaptačnej rezervy.

2. Komisia sprístupňuje Portugalsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Suma 1 807 948 257 EUR sa sprístupňuje v rámci predbežného financovania v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2021/241.

Suma 171 080 000 EUR sa sprístupňuje v rámci predbežného financovania v súlade s článkom 21d nariadenia (EÚ) 2021/241. Toto predbežné financovanie môže Komisia vyplatiť maximálne v dvoch platbách.

Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.

-
- * Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Portugalska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.
 - ** Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Portugalska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.“;

3. V článku 3 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

- „1. Únia poskytne Portugalsku úver vo výške najviac 5 890 756 353 EUR.
2. Komisia sprístupňuje Portugalsku úverovú podporu uvedenú v odseku 1 v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Suma 350 870 000 EUR sa sprístupňuje v rámci predbežného financovania v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2021/241.

3. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.“;
4. Príloha sa nahrádza textom uvedeným v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 4

Adresát

Toto rozhodnutie je určené Portugalskej republike.

V Bruseli

Za Radu

predseda/predsedička
